

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. J.**, zast. JUDr. Evou Frélichovou, advokátkou se sídlem Kollárova 336/3, Znojmo, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2014, č. j. MPSV-UM/518/14/4S-VYK, sp. zn. SZ/729/2013/4S-VYK, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 3. 2015, č. j. 22 A 26/2014 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci jako náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti částku **1 300 Kč** k rukám JUDr. Evy Frélichové, advokátky se sídlem Kollárova 336/3, Znojmo, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo ve výroku I. zrušeno dle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro nedostatečné zjištění skutkového stavu, jeho shora označené rozhodnutí a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Jihlavě (dále jen „úřad práce“) ze dne 21. 8. 2013, č. j. MPSV-UP/1301301/13/AIS-SSL, kterým byl žalobci snížen od září 2013 měsíční příspěvek na péči z částky 12 000 Kč na 4 000 Kč. Výrokem II. rozsudku krajského soudu byla žalobci přiznána náhrada nákladu řízení ve výši 3 900 Kč.

[2] Předmětem sporu je otázka úplnosti zjištěného skutkového stavu.

[3] Krajský soud nejprve konstatoval, že podmínky nároku na příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) stanoví část druhá, Hlava I, § 7 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“).

[4] Podle § 7 odst. 1 zákona o sociálních službách, ve znění účinném ode dne 1. 1. 2012, se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle § 7 odst. 2 uvedeného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona o sociálních službách.

[5] Při posuzování stupně závislosti osoby vychází úřad práce ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeby osoby, popř. z výsledku funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Ze stejných kritérií při posuzování vychází i Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Na takový posudek, jako svou podstatou rozhodující důkaz pro rozhodnutí ve věci, je třeba klást požadavek úplnosti, přesvědčivosti a objektivity.

[6] Při hodnocení napadeného rozhodnutí, jakož i procesu, který mu předcházel, dospěl soud k závěru, že stěžovatel rozhodoval na základě nedostatečného zjištění skutkového stavu. Závěry, které učinil, nejsou dostatečně odůvodněné, takže zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků i postup ze strany správních orgánů, vyvolává pochybnosti o objektivním posouzení věci.

[7] Posuzování stupně závislosti při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, nebylo ze strany posudkového hodnocení dostatečně přesvědčivé a objektivní. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně (dále také „posudková komise“) se sice vyjádřila stran odvolacích námitek žalobce, kdy tento uvedl, že mimo neschopnosti zvládat pět přiznaných základních životních potřeb, nezvládá ještě další čtyři, což rozvedl v žalobě, tj. mobilitu, stravování, oblékání a obouvání a výkon tělesné hygieny, avšak tyto oblasti zdůvodnila velmi obecně, bez bližší specifikace dle kritérií daných přílohou č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb.

[8] Žalobce trpí poruchou vývoje osobnosti a intelektu, jde o osobnost s výraznou disharmonií ve vývoji, dominantně s prvky nezralosti a infantilismu na úrovni dítěte mladšího školního věku. Jeho intelekt je rozvinut nerovnoměrně s rysy mentální retardace. Charakteristické pro tuto poruchu je trvalá neschopnost jeho samostatné existence v běžném sociálním prostředí, neboť není schopen se samostatně postarat o své životní potřeby. Jde o osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům dle rozsudku Okresního soudu v Jihlavě ze dne 20. 9. 2012, č. j. 7 Nc 1158/2012 - 50.

[9] Dle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 391/2011 Sb. při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Při tom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.

pokračování

[10] Optikou tohoto náhledu dospěl soud k závěru, že v daném případě nebylo k uvedeným zákonným kritériím dostatečně přihlédnuto, zjištěný skutkový stav vykazuje deficit skutkových zjištění.

[11] Ohledně mobility žalobce je skutečnost taková, že trpí vrozenou vadou držení těla a chůze (vrozená vada páteře), rozdílnost je v délce dolních končetin, takže není schopen ujít delší vzdálenost, zakopává a často upadne. Samostatně delší chůze není schopen.

[12] V oblasti stravování vyžaduje jídlo naporcovat, naservírovat, nalít nápoj, je potřeba dodržovat stanovený režim. Z důvodu mentální retardace nemá vytvořenou volní složku k pravidelnému výkonu úkonů souvisejících se stravováním.

[13] Ze stejného důvodu není schopen si sám zajistit oblékání a obouvání, není schopen si vybrat sám oblečení a obutí přiměřené okolnostem, sám se neoblékne. Není schopen manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem, klimatickými podmínkami, ročním obdobím. Při obouvání bot zaměňuje pravou a levou botu, neumí si zavázat tkaničky.

[14] Výkon tělesné hygieny zvládá pouze za pomoci jiné osoby, není schopen se sám osprchovat, namydlit, opláchnout celé tělo, neumí si umýt vlasy.

[15] Za daného stavu vzhledem ke specifčnosti onemocnění žalobce a jeho funkčního dopadu na schopnost zvládat či nezvládat základní životní potřeby, pokládal soud za žádoucí a potřebné podrobnější zjištění skutkového stavu věci, neboť posudková komise, byť vypracovala i doplňující posudek, neprovedla doposud komplexní a podrobné vyhodnocení schopnosti zvládat uvedené základní životní potřeby podle daných kritérií (viz příloha č. 1 k vyhláске č. 505/2006 Sb.).

[16] Nelze přehlédnout, že nárok na příspěvek na péči byl přiznán žalobci poprvé rozhodnutím správního orgánu I. stupně dne 13. 10. 2008 (stupeň III – těžká závislost), tedy ve věku necelých 15 let. Následně o rok později, rozhodnutím ze dne 8. 7. 2009, mu byl přiznán IV. stupeň závislosti ode dne 1. 5. 2009. I s přihlédnutím na novou právní úpravu při posuzování stupně závislosti (§ 9 zákona č. 366/2011 Sb. – účinnost ode dne 1. 1. 2012) soud zpochybnil objektivitu stupně závislosti při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby u posuzovaného ze strany posudkové komise, neboť má za to, že vzhledem k charakteru a rozsahu postižení žalobce, tj. celkovému omezení jeho zdravotního stavu, je žádoucí důsledněji a podrobněji hodnotit funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat vymezené základní životní potřeby.

[17] Z důvodu zkoumání jeho projevu emociálního a sociálního vystupování a chování je rovněž nezbytné jeho vyšetření, protože posuzování stupně závislosti toliko na základě sociálního šetření prováděného již v roce 2012 sociální pracovníci čili úředníci, nemá dostatečnou vypovídající hodnotu. Soud proto pokládal za chybné hodnocení schopnosti zvládat konkrétní základní životní potřeby bez účasti posuzované osoby, která nebyla přítomna při vypracování posudku OSSZ Jihlava ze dne 16. 11. 2012 ani posudku posudkové komise v Brně ze dne 4. 12. 2013 a 15. 1. 2014.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[18] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[19] Nejprve shrnul průběh správního řízení a závěry krajského soudu. Má za to, že zdravotní stav žalobce byl pro účely příspěvku dostatečně objektivizován. Posudková komise měla pro účely posouzení jeho zdravotního stavu k dispozici zdravotní dokumentaci praktického lékaře MUDr. T. včetně odborných nálezů v ní založených, dále měla k dispozici nález praktické lékařky MUDr. K. ze dne 1. 6. 2012, neurologický nález MUDr. H. ze dne 11. 6. 2012, ORL nález MUDr. Ho. ze dne 15. 12. 2011, psychologické vyšetření PhDr. J. ze dne 14. 6. 2012 a PhDr. Hr. ze dne 10. 7. 2012 a hematologický nález MUDr. Z. ze dne 6. 4. 2012.

[20] Ze zapůjčené dokumentace měla komise k dispozici hematologické nálezy MUDr. Č. ze dne 4. 2. 2013 a 17. 4. 2013, znalecký posudek MUDr. Skačani ze dne 28. 6. 2012 a psychiatrické vyšetření a orientační přešetření při jednání posudkové komise MPSV Brno dne 11. 4. 2013.

[21] Z uvedeného výčtu je zřejmé, že posudková komise ve svém posudku i doplňujícím posudku vycházela z dostatečné podkladové dokumentace. Vyšetření žalobce z důvodu zkoumání jeho projevu emocionálního a sociálního vystupování a chování nebylo nezbytné.

[22] Jednání posudkové komise dne 11. 4. 2012 ve stejné věci byl žalobce přítomen a byl přešetřen přítomným odborným lékařem v oboru psychiatrie, byl přešetřen orientačně a jeho pozorování v průběhu jednání posudkové komise jsou zaznamenána.

[23] Žalobce přišel k jednání v doprovodu otce, byl schopen samostatné chůze bez opory a pomůcek, na výzvu se sám oblékal a svlékal včetně zipů a knoflíků. Sám se obul, otec mu pouze zavázal vysokou šněrovací obuv. Byl schopen psát, uvedl, že hraje hry na počítači, chodí se starší sestrou na vycházky, navštěvoval školu s celotýdenním pobytem. Jeho přítomnost při dalším jednání posudkové komise by nic nového do věci nepřinesla.

[24] Hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby nebylo neúplné a nedostatečné. Žádný objektivní důvod pro nezvládnutí základní životní potřeby - mobility - dán nebyl. Postižení nosného a pohyblivého aparátu bylo lehkého stupně (schopen chůze bez opory a pomůcek).

[25] Dle psychologického vyšetření má žalobce i značně nerovnoměrně rozvinuté intelektové schopnosti, schopnost obecného logického uvažování odpovídá průměru, výrazně je snížena schopnost vzhledu do sociálních dějů, verbální projev je negativně ovlivněn vadou řeči, limituje porozumění řeči. Osobnost nezralá s rysem infantilismu, nesamostatná. Dle znaleckého posudku dosahuje žalobce lehčího stupně mentální retardace.

[26] Lehčí postižení žalobce bylo zohledněno v základních životních potřebách orientace, komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, nelze jim však odůvodňovat neschopnost bez pomoci zvládat ostatní základní životní potřeby- stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby. Závažná vada vývoje řeči byla zohledněna v uznání nezvládnutí základní životní potřeby komunikace a osobní aktivity, při zrakové vadě bylo vidění zachováno, při sluchové vadě slyšel žalobce i šepot z 6 metrů. Žalobce není inkontinentní, funkce horních a dolních končetin omezena není.

[27] Jakkoliv se komise nevyjadřovala k jednotlivým aktivitám základní životní potřeby, řádně a výstižně odůvodnila, proč je nutno u žalobce hodnotit základní životní potřeby jako zvládané.

[28] Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[29] Žalobce ke kasační stížnosti uvádí, že údaje v kasační stížnosti jsou z části nepravdivé a z části zkreslené. Všechny stěžovatelem zmiňované zprávy byly vypracovány nejpozději v roce 2012, většina z nich pochází z let 2010 a 2011. V roce 2013 byla zpracována pouze lékařská zpráva z oboru hematologie (MUDr. Č., výsledky aktuálního krevního rozboru), která je pro posouzení žalobcovy schopnosti a možnosti postarat se o své základní potřeby zcela nepodstatná.

[30] Žádný zdravotní posudek o aktuálním zdravotním stavu žalobce komise k dispozici neměla.

[31] Šetření ze strany sociální pracovnice nebylo provedeno v rozsahu uváděném v kasační stížnosti. Žalobce před příslušnou pracovníci žádné úkony neprováděl. Skutečnost, že umí číst a psát nevyovídá nic o jeho schopnosti postarat se o své základní životní potřeby, jako je stravování, osobní hygiena, mobilita, oblékání apod.

[32] Žalobce není schopen řádně polykat (vrozené zúžení jícnu), jídlo mu musí být nakrájeno nebo rozmixováno a při jídle musí být pod dohledem, aby se neudusil. V důsledku své mentální retardace nechápe, že jídlo musí být nejprve pokrájeno, aby se mu lépe polykalo. Bez dohledu by se buď vůbec nenajedl, nebo by se mohl překotným polykáním velkých soust udusit. Zvládat tuto základní životní potřebu obnáší nejen jídlo pozřít, ale také jej nakoupit a uvařit.

[33] Rozporuje výklad posudkového lékaře z roku 2011, dle kterého je dohled matky při stravování žalobce zbytečný a nadměrně protektivní.

[34] Stejná situace je i v oblékání a dodržování osobní hygieny. Bez předem nachystaného oblečení se žalobce sám obléct schopen není. Pokud by tak činil sám, neoblékl by se funkčně, neboť není schopen pochopit funkční určení jednotlivých kusů oblečení. Kromě pantoflí si neumí sám about ani ponožky, ani boty. Z hlediska osobní hygieny je sám schopen pouze opláchnout si ruce. Neumí se sám osprchovat, umýt si vlasy.

[35] Faktický stav je zcela v rozporu se závěry stěžovatele. Jednalo se o formální posouzení s cílem poskytované dávky zkrátit bez snahy objektivně a v přítomnosti žalobce posoudit jeho možnosti a schopnosti.

[36] Argumentace, že žalobce v minulosti (2001 až 2009) částečně absolvoval základní školu pro sluchově postižené osoby s týdenním pobytem, je zcela irelevantní. Jednak jde o dost vzdálenou dobu, a zejména o žalobce bylo po dobu pobytu zcela postaráno jinými osobami.

[37] Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[38] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, za stěžovatele jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[39] Příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

[40] V § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách je uveden seznam hodnocených základních životních potřeb: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Jejich podrobnější vymezení uvádí příloha č. 1 k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006 Sb. (dále jen „citovaná vyhláška“).

[41] Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu (§ 1 odst. 4 citované vyhlášky).

[42] Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby.

[43] Při soudním přezkumu rozhodnutí ve věci příspěvku soud neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, č. j. 3 Ads 77/2013 – 22).

[44] Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 - 53).

[45] Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. rozsudek ve věci sp. zn. 3 Ads 77/2013).

[46] Těmto požadavkům správní orgány v projednávané věci nedostály. Celé řízení se vyznačuje formálností. V kasační stížnosti uplatněné námitky jsou z části irrelevantní, z části nemají oporu ve spisovém materiálu.

pokračování

[47] Ze správního spisu se podává, že žalobce byl nejprve rozhodnutím ze dne 31. 1. 2007 uznán osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené), a byl mu přiznán příspěvek na péči ve výši 9 000 Kč měsíčně.

[48] Z výsledku posouzení stupně závislosti ze dne 17. 9. 2008 vyplývá, že žalobce byl nadále považován za osobu závislou stupněm III, neboť potřebuje pomoc mj. při přípravě stravy, koupání nebo sprchování, péči o ústa, vlasy, nehty, holení, výběru oblečení a jeho správného vrstvení.

[49] Z výsledku posouzení stupně závislosti ze dne 18. 6. 2009 vyplývá, že žalobce byl uznán osobu závislou stupněm IV – úplná závislost, neboť potřebuje pomoc mj. při přípravě stravy, podávání, porcování stravy, koupání nebo sprchování, péči o ústa, vlasy, nehty, holení, výběru oblečení a jeho správného vrstvení, oblékání, svlékání, obouvání, zouvání. S účinností od 1. 5. 2009 mu byl příspěvek na péči zvýšen z 9 000 Kč na 11 000 Kč a z důvodu změny zákona následně od 1. 8. 2009 na 12 000 Kč.

[50] Dne 29. 9. 2012 bylo provedeno nové sociální šetření, které se co do výsledků žádným zásadním způsobem neliší od předchozích závěrů (schopný sám stát, oblečení musí mít nachystané, jídlo nachystané a naporcované, koupání s pomocí, špatná motorika při obouvání – nezaváže tkaničky apod.). Ze znaleckého posudku úřadu práce ze dne 16. 11. 2012 nicméně vyplývá, že na základě provedeného šetření a na základě dalších nálezů odborných lékařů (shodných s těmi, které stěžovatel cituje v kasační stížnosti), vypracovaných v roce 2012, zdravotní stav a funkční schopnosti žalobce odpovídají II. stupni závislosti. Žalobce potřebuje pomoc pouze v pěti základních životních potřebách (orientace, komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost).

[51] Následně byl žalobci rozhodnutím úřadu práce ze dne 14. 1. 2013 zpětně příspěvek na péči snížen na 4 000 Kč. Uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 4. 2013, které vycházelo z posouzení posudkové komise v Brně ze dne 19. 3. 2013. Žalobce nebyl vyšetření přítomen, z obsahu tohoto posudku ani z odůvodnění rozhodnutí nelze žádné přezkoumatelné důvody svědčící o zlepšení zdravotního stavu žalobce a tím i snížení stupně závislosti na péči jiné osoby vyčíst.

[52] Uvedená rozhodnutí byla ve zkráceném přezkumném řízení zrušena, a to pro nezákonné zpětné snížení příspěvku. V novém řízení byl žalobci nejprve za minulé období opětovně přiznán příspěvek ve výši 12 000 (rozhodnutí následně opět v přezkumném řízení zrušeno), který mu byl rozhodnutím ze dne 13. 8. 2013 doplacen. Rozhodnutím ze dne 21. 8. 2013 mu byl příspěvek s účinností od 1. 9. 2013 snížen na částku 4 000 Kč. Odůvodnění tohoto cca o 8 měsíců časově staršího rozhodnutí je téměř doslovným opisem původního již zrušeného prvostupňového rozhodnutí.

[53] Stěžovatel si pro účely odvolacího řízení vyžádal nové posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí v Brně. Žalobce nebyl jednání komise přítomen. Z nově provedeného sociálního šetření ze dne 24. 9. 2013 žádné zlepšení zdravotního stavu žalobce nevyplývá. S žalobcem lze souhlasit i v tom, že šetření ze strany sociálních pracovníků nebylo provedeno v rozsahu uváděném v kasační stížnosti. Z jejich obsahu nelze ani dovodit, že by žalobce před příslušnými pracovníky tvrzené úkony prováděl.

[54] Žádná relevantní zjištění nejsou seznatelná ani ze závěrů posudkové komise ze dne 4. 12. 2013, ani z doplnění ze dne 15. 1. 2014. Není vůbec zřejmé, z čeho komise dovodila, že žalobce sporné úkony zvládá. Není ani zřejmé, z čeho bylo dovozeno, že se žalobce naučí sám

oblékat, obouvat, provádět osobní hygienu či připravovat si stravu, resp. z jakého důvodu se v souvislosti s jeho těžkým zdravotním postižením jedná o zvládnutelné a osvojitelné aktivity.

[55] Argumentace uplatněná v kasační stížnosti dovolávající se osobní přítomnosti žalobce při jednání posudkové komise v roce 2012 jednak není relevantní, neboť z těchto zjištění přezkoumávané rozhodnutí nevychází, ale zejména nemá oporu ve spisové dokumentaci. Z jediného posudku z roku 2012 (posudek úřadu práce ze dne 16. 11. 2012) přítomnost žalobce u vyšetření nevyplývá. Nepřítomnost žalobce při zasedání posudkové komise v Brně (19. 3. 2013, 4. 12. 2013 a 15. 1. 2014) výslovně potvrzují jednotlivé posudky.

[56] K otázce potřebnosti či vhodnosti osobního prošetření posuzované osoby v posudkové komisi soud odkazuje na názor uvedený v rozsudku ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011 - 44. V tomto rozsudku je uvedeno, že přímé osobní vyšetření posuzované osoby lékařem okresní správy sociálního zabezpečení a posudkovou komisí by mělo být pravidlem. I podle další judikatury je vyšetření posuzovaného při jednání komise základním prostředkem pro příp. odstraňování rozporů mezi závěry sociálního šetření a posudkovým hodnocením posudkové komise. Z uvedeného vyplývá, že v daném případě bylo vyšetření žalobce při jednání komise zcela na místě.

[57] Tvrzení stěžovatele, že žalobce v minulosti navštěvoval internátní školu pro sluchově postižené, nemá s předmětem sporu žádnou souvislost. Obdobně tvrzení, že umí číst a psát, nemá na zvládnání sporných životních potřeb žádné dopady.

[58] Po prostudování posudků vypracovaných v rámci odvolacího řízení se soud ztotožnil se závěry krajského soudu, že posudková komise nezohlednila potíže a námitky žalobce v oblasti zvládnání sporných základních životních potřeb dostatečným a přesvědčivým způsobem.

[59] Obecné námitky stěžovatele, že jeho posudky jsou úplné, objektivní a přesvědčivé, na této úvaze nemohou nic změnit.

IV. Závěr a náklady řízení

[60] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[61] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., přiznal náhradu nákladů řízení proti stěžovateli.

[62] Soud přiznal zástupkyni opatrovníka žalobce náhradu nákladů řízení za jeden úkon právní služby, a to sepis vyjádření ke kasační stížnosti, jakožto písemného podání nebo návrhu ve věci samé (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon náleží odměna ve výši 1 000 Kč [§ 7 bod 3. a § 9 odst. 2 advokátního tarifu, zvýšená o náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu)].

[63] Soud dále rozhodl o nepřiznání odměny ani náhrady hotových výdajů za převzetí a přípravu věci, neboť stejná zástupkyně již zastupovala žalobce v řízení před krajským soudem, který ji za tento úkon právní služby náhradu nákladů řízení přiznal. Soud nepřiznal náhradu

pokračování

nákladů řízení ani za deklarovanou poradu s opatrovníkem žalobce, neboť tato není ve spise žádným způsobem doložena

[64] Zástupkyně soudu sdělila, že není plátkyní daně z přidané hodnoty.

[65] Žalovaný je povinen zaplatit žalobci jako náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti částku 1 300 Kč k rukám zástupkyně opatrovníka žalobce JUDr. Evy Frélichové, advokátky se sídlem Kollárova 336/3, Znojmo, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu